

Мінская праўда

Газета заснавана
1 лістапада 1950 года

Аўторак, 15 лістапада 1994 года

№ 122 (10822)

Цана 50 руб.

ВЫГОДНО БАНКУ, А ВКЛАДЧИК ВНАКЛАДЕ

Постановлением Кабинета Министров и Национального банка Республики Беларусь произведена деноминация белорусского рубля — в 10 раз. Будучи в принципе согласны с принятыми решениями, мы считаем, что эта акция существенно ущемила и нарушила право собственности вкладчиков Сберегательного банка. Особенно это затронуло сельских жителей и пенсионеров.

Суть в следующем. Деноминация коснулась не только тех вкладов, которые оформлялись в белорусских рублях, но и тех, которые были внесены в бывших союзных рублях. Вклады в союзных рублях обесценила инфляция, а действия Кабинета Министров и Национального банка уменьшили их сразу в 10 раз. Условно из 10 тысяч рублей, имевшихся, к примеру, на 01.01.91 г., осталось только 1.000 рублей. Такое решение ударило прежде всего по той категории людей (а это в основном пенсионеры и сельчане), которые, веря власти, продолжали хранить деньги в Сберегательном банке.

Кроме того, на наш взгляд, и с правовой точки зрения такое решение незаконно. Исходя из смысла и буквы постановления, оно должно было касаться только вкладов в белорусских рублях. В отношении остальных вкладов должен быть установлен другой порядок деноминации.

Мы понимаем, что Сберегательному банку такое решение выгодно. Пользуясь деньгами честных тружеников, получаю доходы, возвращать надо в 10 раз меньше.

Позтому, будучи не согласны с проведенной деноминацией в части изложенного, участники сессии областного Совета депутатов 14.09.94 г. приняли решение и обратились с письмом к Президенту Республики Беларусь Лукашенко А.Г. и Верховному Совету о защите интересов трудового народа, принятии законного и обоснованного решения о деноминации вкладов.

И, наконец, 10.10.94 г. на свое обращение получили ответ Министерства финансов за №11-47/993, который можно квалифицировать как образец бюрократического творчества.

Естественно, согласиться с подобным «творчеством» Минфина мы не можем, потому что в нем отсутствуют ответы на поставленные вопросы. Удивляешься лишь умению чиновников уходить от прямого ответа.

Позтому мы вынуждены, используя средства массовой информации, обратиться повторно к всенародно избранному президенту и Верховному Совету с предложением вернуться к решению данной проблемы. Этого ждет народ, честные люди, заработавшие деньги своим трудом.

Василий ДЕМИДОВИЧ,
председатель комиссии
по законности, правопорядку
и борьбе с преступностью
Минского областного
Совета депутатов.

АДКУЛЬ ГРОШЫ?

Александр Лукашенко, паведомляючы ў свой час аб павышэнні з 1 лістапада мінімальнай зароботнай платы ў два разы, падкрэсліў, што выдзелены на гэтыя мэты сродкі зароблены беларускім народам. Такое сцвярджэнне выклікала нявольна пытанне: як у насельніцтва, так і ў гаспадарніках і палітыках. Кім зароблены гэтыя грошы і які? Не скаржы жа, што сітуацыя за апошні месяц у эканоміцы кардынальна не змянілася. Большасць прапраямстваў працуе не поўны рабочы тыдзень, закарсеравана будаўніцтва многіх аб'ектаў, працягваецца абвал у сельскай гаспадарцы. Паводле прызнання прэзідэнта, яшчэ тры месяцы таму назад дзяржаўная казна была пустай. Адкуль жа ўзяліся грошы на павышэнне зарплат?

Як заявіў, адказваючы на гэтыя пытанні, прэм'ер-міністр Міхаіл Чыгрын, грошы атрымалі ў выніку адмовы ўрада ад атакі на важнейшыя прадукты харчавання. Паводле яго слоў, павышэнне цэн на хлебавыя і малачныя вырабы прадукцыі і масавы вываз гэтых прадуктаў з рэспублікі і тым самым прывяло да спынення імпарту беларускай бюджэту за мяжу. Эканамічны пры гэтым грошы і будуць выкарыстаны для павышэння зарплат работнікаў бюджэтных сфер.

Як паведаміў старшыня Нацыянальнага банка Станіслаў Багданкевіч, павышэнне мінімальнай зарплат не прывядзе да росту дэфіцыту бюджэту.

БЕЛІНФАРМ.

У ПАШАНЕ "ПАЎНОЧНЫ ШОЎК"

У перавозе на льновалацкіх калгас імя Чапаева Барысаўскага раёна адправілі на заводы Крупскі, Берасіно і Ушацкаў 45 тон «паўночнага шоўку». Выручка ад яго рэалізацыі складала 50 мільянаў рублёў. Па ўсім відаць, гаспадарка будзе мець і прыбытак ад вырошчвання льну, які займаў 80 гектараў: выдаткі не перавышаюць даходаў.

Паўныя грошы атрымалі і ад продажу бульбы, якая дада на круг на 156 цэнтнераў (другі паказчык у раёне пасля саўгаса-аграпрамысловага «Стара-Барысаў»). Але ўсё ж найбольш папоўніў калгасную касу менавіта лён.

Сцяпан БУКАЦІЧ.

БЕЛІНФАРМ.

Аляксандр Лукашэнка:

"Ніякага адыходу ад цяперашняга курса не будзе"

У суботу, 12 лістапада, над старшынствам прэзідэнта адбылося пасаджэнне Кабінета Міністраў, на якім абмяркоўвалася сацыяльна-эканамічная і палітычная сітуацыя ў Рэспубліцы Беларусь.

Пасаджэнне ўрада праходзіла ў атмасферы шчырасці, сумленнасці, адкрытасці. Выступіўшы перад дыскусіяй з уступным словам, прэзідэнт назваў сітуацыю ў рэспубліцы надзвычайнай. За час яго адсутнасці рэзка падскочылі цэны на прадукты харчавання, канстытуцыйны суд прыпыніў дзеянне Закона аб мясцовым самакіраванні, у барацьбе з прэзідэнтам аб'ядналіся розныя партыі ад самых левых да самых правых, апусцілі рукі старшыні абласных і раённых выканкомаў...

Усё гэта прэзідэнт ацаніў адназначна: пэўныя сілы на фоне росту цэн хочаць парушыць няўстойлівую раўнавагу. Каму патрэбна нестабільнасць у рэспубліцы? — паставіў пытанне Аляксандр Лукашэнка. І сам жа адказаў: «Тым людзям, якія сёння спышаюцца працягвацца ў газетах, каб заўтра былі магчымыя заявы: маўляў, прэзідэнт у адплату прыслаў хамісію для праваркі».

Прэзідэнт асабліва падкрэсліў небяспеку такіх дзеянняў. Не для яго асабіста. А для ўсёй рэспублікі: «Калі мы разладзім дзяржаўную машыну, то ніхто з намі размаўляць не будзе, і тады ўсё абваліцца».

Аляксандр Лукашэнка папяркнуў членаў Кабінета Міністраў за тое, што яны далі дазвол на павышэнне цэн, не распрацаваўшы паярэнне і не запустіўшы ў дзеянне механізм сацыяльнай абароны маладзёжнай часткі насельніцтва, не дакачаўшы нават таго моманту, з якога людзі пачнуць атрымліваць зарплату, што павысілася з 1 лістапада.

Адказваючы тым членам кабінета, якія тлумачылі рост цэн вывазам нашых параўнальна таных прадуктаў у сумежныя дзяржавы, прэзідэнт растлумачыў: цэны, магчыма, і трэба было павысіць, але спачатку неабходна выканаць дзве галоўныя ўмовы — абараніць насельніцтва і працаўцэнні. Тым больш у той момант, калі ў эканоміцы Беларусі намініліся пэўныя зрухі. Аб іх гаварылі прэм'ер-міністр Міхаіл Чыгрын, яго намеснікі Міхаіл Масніковіч, Віктар Ганчар, іншыя прамойцы. Паказальныя лічбы прывёў кіраўнік Кабінета Міністраў: калі ў жніўні ўзровень інфляцыі дасягнуў 53,4 працэнта, то ў верасні і кастрычніку ён знізіўся ўдвая, адпаведна 24,4 і 25,7 працэнта, калі ў першым паўгоддзі зніжэнне вытворчасці складала прыкладна 30 працэнтаў, то ў верасні і кастрычніку адпаведна 11 і 12 працэнтаў. Выконваюцца заданні па закладах бульбы, агароднін, іншай прадукцыі, што дае падставы Міхаілу Чыгрыну заявіць: «Прадукты харчавання будзем забяспечаны на нармальным узроўні». І яшчэ прэм'ер сказаў: Кабінет Міністраў гатовы выдзеліць мільярд рублёў грамадзянам, якія атрымалі ў выніку росту цэн у вельмі цяжкіх становішчах.

Парадаваў і віцэ-прэм'ер Міхаіл Мясніковіч. Ён паведаміў, што за 9 месяцаў гэтага года экспарт тавараў з нашай дзяржавы перавысіў імпарт амаль на 270 мільянаў амерыканскіх долараў.

Прэзідэнт асабліва цікавіла становішча спраў у гандлі. І таму ён запрасіў на трыбуну міністра гандлю Валентіна Байдана і старшыню праўлення Белкапсаюза Рыгора Грышчанкова. І калі міністр паказаў сваю дасведчанасць, то кіраўнік кааператывы прыйшоўся парадкам пачывае перад прысутнымі. Высветлілася, што старшыня праўлення не ведае сярэдняй зарплат працаўцоў у сельскіх магазінах. На што прэзідэнт адказаваў так: «Гэта ганьба! У нас людзі атрымліваюць менш, чым калгаснікі. Але ў калгасе ёсць яшчэ натуралітат, вы ж самі падштурхоўваеце людзей да таго, каб яны кралі».

Абурала кіраўнік дзяржавы і невыкананне яго асабістых распараджэнняў. Так, у гутарцы з прэзідэнтам Малдовы Мірчан Снегурам былі дасягнуты дагаворнасці — малдаване прададуць нам танныя садавіну і віно. Але ў Кішынёў так ніхто і не паехаў.

Асобнай тэмай прагучала на нарадзе барацьба з карупцыяй. Аб ёй гаварылі і сам прэзідэнт, і яго памочнікі па асобых дара-

чэннях Віктар Кучынскі, і генеральны пракурор Васіль Шаландонаў, і міністр унутраных спраў Юрый Захаранка, і старшыня КДБ Уладзімір Ягораў, і начальнік службы кантролю адміністрацыі прэзідэнта Васіль Даўгалёў, і іншыя ўдзельнікі пасаджэння.

Так, на думку Віктара Кучынскага, прававая беззаконнасць на сённяшні дзень панікла ва ўсе сферы. «Пракруціць» грошы ўмудраюцца самімі цынчынымі спосабамі. Напрыклад, у Мінску пры навучальных установах створана каля 200 камерцыйных структур. У сталіцы з рознымі парушэннямі заканадаўства прадаюцца кватэры, праварка каля дзюх тысяч гандлёвых прадпрыемстваў розных форм уласнасці паказала, што практычна ў кожным ёсць парушэнні, часта тавар прадаецца без ліцэнзій якасці, сотні мільянаў рублёў праходзяць міма касавых апаратаў, а гэта значыць, што дзяржаўная казна пазбаўляецца значных сум, якія маглі б быць выкарыстаны для дапамогі маладзёжнікам.

Усплыў на нарадзе і такі факт. У вытворчым аб'яднанні «Гарызонт» умушлілі стварыць ажно 33 (!) камерцыйныя структуры. І збродна гэта, паводле слоў міністра прамысловасці Уладзіміра Куранкова, з парушэннем заканадаўства.

Страшныя лічбы назваў Юрый Захаранка: за 10 месяцаў у Беларусі зафіксавана каля 100 тысяч злачынстваў. А ўсё б гадзі таму назад іх было 29 тысяч. І ўсё ж са зменай кіраўніцтва МУС злачынстваў стала наўпачатку. Аператыв пад кодавай назвай «Аграрнік», «Вакзал», «Апоўзень» і іншыя даюць свой плён — злачынцы ўбавілі, што ім аб'яўлены сапраўдны бой. Пацвярджэннем таму адзін факт: за апошні месяц міліцыя захапіла 15 (!) бандыцкіх фарміраванняў, якія ўчынілі тэрор на дарогах. І што характэрна — ні адна (!) з банд не здалася, не аказаліся ўзброеныя супрацьлеўня. З абодвух бакоў былі і забітыя, і параненыя.

Падзякаваўшы міністру, прэзідэнт заявіў: «Трэба зрабіць усё, каб работнікі міліцыі стаў персоннай недакладнасцю. Ніхто не атрымае права не толькі страляць, але і зневажаць, знеслаўляць чалавека ў міліцэйскім шынялі». І далей прэзідэнт падтрымаў думку генеральнага пракурора аб тым, што дзеянні ўсіх праваахоўных органаў маюць патрэбу ў большай каардынацыі.

Расказаў прэзідэнт прысутным і аб сваіх перагаворах з Віктарам Чарнамырдыным і Уладзімірам Шумейкам. Прэзідэнт пацвердзіў: Расія застаецца галоўным партнёрам нашай дзяржавы. «Наша залежнасць ад Расіі каласальная, — прызнаў прэзідэнт. — Ды і як можа быць інакш, калі ў Расіі мы атрымліваем 86 працэнтаў сыравіны, а 85 працэнтаў нашай прадукцыі ідзе на расійскі рынак?» Аляксандр Лукашэнка чарговы раз сказаў, што ён застаецца прыхільнікам прагматычнага курсу, павялічваючы адносіны да ўсходняга суседа. І такую пазіцыю, паводле слоў кіраўнік дзяржавы, знаходзіць разуменне і ў Чарнамырдына, і ў Шумейкі, і ў іншых расійскіх лідэраў. Ён паведаміў таксама, што ўжо ў панядзелак у Маскву адправіцца група экспертаў на чале з Міхаілам Мясніковічам, а ў сераду намечаны перагаворы беларускай і расійскай дэлегацыі на ўзроўні прэм'ер-міністраў.

У кароткім заключным слове прэзідэнт заявіў, што час уваруаў скончыўся, і запатрабаваў жорсткай выканавальнасці дысцыпліны, заявіўшы пры гэтым: «Я гатовы кансультавацца, раіцца, але калі рашэнне прынята, яго трэба выконваць».

У холзе нарады прапаноўваліся розныя меры для стабілізацыі становішча ў Беларусі. У прыватнасці, Старшыня Вярхоўнага Савета Мечаслаў Грыб сказаў, што ён лічыць дзеянні Канстытуцыйнага суда незаконнымі і што ён напісаў спецыяльную адносіну ў адрас суддзяў аб змяненні свайго рашэння па прыпыненню дзеяння Закона аб мясцовым самакіраванні.

БЕЛІНФАРМ.

Прафсаюзы "азадачваюць" Канстытуцыйны суд

Савет Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі звярнуўся ў Канстытуцыйны суд рэспублікі з просьбай ініцыяваць у адпаведнасці з артыкулам 127 Канстытуцыі краіны пастаўку пытання аб праверцы ўказа прэзідэнта за №135 і пастановы Нацыянальнага банка за №17. Гэтымі дакументамі, як вядома, зацверджаны часовы парадак нармалізацыі разлікаў паміж суб'ектамі гаспадарання рэспублікі, згодна з якім для прадпрыемстваў, што маюць заплычанасць перад бюджэтам і за энергааснабчымі, фактычна ўводзіцца абмежаванне на выдату зароботнай платы ў межах 5-ці мінімальнага зарплат у разліку на аднаго працаўчонага.

На думку ФПБ, такі парадок парушае замацаванае ў артыкуле 42 Канстытуцыі краіны права асоб, якія працуюць па найму, на ўзнагароджанне за выкананую работу. Гэтая канстытуцыйная норма не змяшчае ўмоў, што дазваляюць абмежаваць размеры зароботнай платы якой-небудзь граніцай. Згодна з артыкулам 23 Асноўнага Закона рэспублікі, абмежаванне праваў і свабод асоб дапускаецца толькі ў выпадках, прадугледжаных законам у інтарэсах нацыянальнай бяспекі, грамадскага парадку,

абароны маралі, здароўя насельніцтва, правоў і свабод іншых асоб. Уводзімы ж часовы парадок нармалізацыі разлікаў паміж суб'ектамі гаспадарання спяскава на такія абставіны не змяшчае.

Пярэчанне прафсаюзаў выклікае і прадугледжаная часовым парадкам градацыя абавязковых выплат у парадку іх чарговасці, што дазваляе адносіць разлікі па зарплате да абавязальнасцяў не першачарговага выканання. Гэта не адпавядае патрабаванням артыкула 110 Закона «Аб прадпрыемствах у Рэспубліцы Беларусь», дзе сказана, што разлікі па аплата працы з членамі працоўнага калектыву ажыццяўляюцца ў першачарговым парадку. Пярэчэнне гэтых выплат, звязаных з узаагароджаннем за працу, замацаванае ў Канвенцыі МАП, якая прадугледжвае, у прыватнасці, што «зароботная плата... падаляе выплаце публічнасцю да таго, як звычайныя крыдэтары змогуць запатрабаваць сваю долю». Такім чынам, уведзенне парадка супярэчыць і артыкулу 8 Канстытуцыі Беларусі, у адпаведнасці з якім рэспубліка «...прызнае прыватны агульнапрызнаных прынцыпаў міжнароднага права і забяспечвае адпаведнасць ім заканадаўства».

БЕЛІНФАРМ.

СВІНІНА ПО-ФРАНЦУЗСКИ

Всерьез решили заняться производством свинины по французской технологии шесть фермерских хозяйств Клепкого района. Объединив финансовые средства, единоличники построили в деревне Мерины добротный комплекс на 300 голов свиней, смонтировали оборудование. Корма для хрюшек новые хозяева будут готовить сами в доле с местным колхозом «Путь к коммунизму» в его специализированном цехе. Сейчас идет заполнение комплекса высокопродуктивными свиноматками, которых поставляют фермерам спецхоз «Белая Русь» Уздеского района.

Владельцы нового комплекса планируют полностью удовлетворить нужды жителей близлежащих деревень в молодинке, а из откормочного отделения свинина в свежем виде вскоре поступит на прилавки мясных магазинов.

БЕЛІНФОРМ.

ІЛЬГОТНЫЯ КІНАСЕАНСЫ

Многім з нас зарплаты ці пенсіі цяпер хапае толькі на тое, каб звесці канцы з канцамі. Пра кіно застаецца толькі марыць, бо за білет на адзін сеанс трэба выкладзіць сотні рублёў. Узважыўшы свае магчымасці, кіраўніцтва Уздзенскага філіяла вытворчага прадпрыемства «Кінавідазапракат» пайшло

насустрэч маладзёжнаму жанчарам гарадскога пасёлка — кожную нядзелу для іх у кінатэатры «Кастрычнік» дэманструюцца мастацкія і хранікальна-дакументальныя фільмы. Білет на такі льготны сеанс каштуе ўдвая менш.

Міхайл БУЛАТ.

СУМНА...

Кур'ёзаў у нашым няпростым цяпер жыцці дастаткова. Але калі адны з іх выклікаюць толькі ўсмешку, то другія могуць прывесці да депрэсіі.

Напрыклад, гаспадаркі Нявіжскага раёна дазі гэтай восенню 60 тысяч тэн-цукровых буркоў-дэперарадоўку і, як у былыя гады, чакалі, што атрымаюць за іх грошы. Спадзяваліся і на тое, што частка належнай сумы ім будзе вернута гатовай прадукцыяй, гэта значыць цукрам. Прынамсі, так было раней: і перапрацоўшчыкам выгадна, і вытворцам падмога.

Але ўсё цяжэ, усё мяняецца. Цукар жа гаспадаркі раёна атрымалі. Але ў прыдачу да яго перапрацоўчы завод прадаў іх не маленькія рухункі. Не атрымалішы ні калейкі за адпаведную прадукцыю, гаспадаркі раёна яшчэ і ў даўгу засталіся — завод трэба выплаціць і мільярд рублёў. Вось вам і парятэт цэн, і рыначная эканоміка...

БЕЛІНФАРМ.

Сцяпан БУКАЦІЧ.

ВЫСОКІЯ ЦЭНЫ — атрибут хворай эканомікі

Цэны, цэны... Іх імклівы рост выклікае шквал моцных эпітэтаў у адрас органаў улады.

Каму верыць? У час выбараў кожны быў абяцаным не далучыць падзення жыццёвага ўзроўню! А як дабраліся да руля дзяржаўнай машыны, тут жа забылі аб усім. Ніякіх перамадаў да лепшага не відаць. Сёння пенсіянеры і маладзёжныя сем'і ўжо не могуць купіць нават бутэльку малака і бухан хлеба. Многія на заводзе даўно забылі дарогу ў сталовую, харчуюцца немаведама чым для сваіх станкоў, нярэдка страчваючы прытомнасць ад голаду.

Пабывайце на БелАзе, — вам не трэба ішоўскажучы. Нас жа супакойваюць: пачакайце крыху, вось-вось палатэе. Калі? І каму? Тым, хто нахапаў грошай і зароб будзе шыкоўныя катэдры для Жодзіна, Смалінічаў, Барысава і ў шэрагу іншых прыгарадных мясцін? Начальства і так ужо ўзяло сабе ўсё што магло. Да простага ж чалавека нікому няма справы. Аб ім ніхто не думае. Толькі і ведаюць, што ўвесь час павышаюць цэны, заганыяны ўсё больш людзей за рысу беднасці і жабрацтва.

Вось гэты агрэсіўна-крытычны настрой і аб'ядноўваў прысутных у зале. Кіраўнік гарсавета не думаў, што сустрэча з дырэктарам Дэпартаменту цэн рэспублікі А.П.Грошчым і загадчыкам аддзела цэн аблвыканкома М.Я.Ігнашэвым выкліка такую цікавасць у жодзініцаў. Меркавалася запрасіць на яе толькі кіраўнікоў мясцовых прадпрыемстваў і старшын прафсаюзаўных камітэтаў. Аднак паколькі тэма гаворкі надзвычай актуальная, закрэпае інтарэсы кожнага, то ў Дом культуры аўтазавада прыйшло наможа больш людзей, чым думалі. Давялося пераходзіць у вялікую залу...

Кіпаць людзі. Усе разумеюць, што цэны павялічваюцца. Але ці такімі тэмпамі? Ніякіх тысячы, мільёны каштуюць тавары раскошы.

Але цэны на самае неабходнае навошта ж заганяць на касмічную вышыню? Прычым, цішком. Загадаў не праінфармаваць людзей, не растлумачылі што да чаго, як думае Кабінет Міністраў абараніць інтарэсы маладзёжнага насельніцтва.

— Мне цяжка сказаць, чаму прамойчалі міністры. Я ж напярэдадні выступаў па радыё, — зазначыў А.П.Грошчкі. — Толькі хочам мы гэтага ці не, аднак рост цэн непалабачны. У 1992 годзе адпусцілі іх амаль на ўсе тавары, зрабілі свабоднымі. На хлеб, малако, мяса, лямі стрымлівалі цэны вельмі стрымліва. Урад не адважыўся пусціць іх у свабоднае плаванне, не хацеў рызыкаваць: наперадзе выбары, і нідзяжка было прадбачыць разкідку людзей. Калі б гэта зрабілі тады, то сёння не было б разкажа скачка ўверх. Пасля 20 кастрычніка вычарпалі ўсе магчымасці прадаваць па фіксаваных цэнах. Не было адкуль браць грошы, перасохлі крыніцы іх наступлення для выплаты дадаткаў хлебазаводам і малачным камбінатам.

— Тады скажыце, чаму ў Мінску прадукты таннейшыя, чым на перыферыі? Не тлумачце гэта толькі транспартнымі расходамі.

— Кожнае прадпрыемства вызначае кошт прадукцыі зыходзячы са сваіх выдаткаў вытворчасці. Вось прыклад. Нядаўна правяралі два мінскія камбінаты. І дана гатовыя вырабы ў аднаго на 30 працэнтаў ніжэйшай: мае сваю кацельню. Як толькі даражэйшыя энергааснабчым, адразу ж расце кошт усіх без выключэння тавараў, пасягуць насельніцтва, прэсдаў на грамадскім транспарце і г.д. Ідзе ланцуговая ракцыя.

Высокая цана — неабходны атрибут нашай хворай эканомікі. Падаюць аб'ёмы выпуску прадукцыі. Галапіруе інфляцыя. Яшчэ зусім нядаўна курс беларускага рубля вагаўся ў межах трох тысяч за долар, а сёння пераваліў за сем тысяч. Вось і вырашае, хто вы-

гадаў: той, хто купіў, скажам, зерне раней ці цяпер, заплаціўшы за тону 105—120 долараў? Прымуслі дадумачна жодзінаў (і нас таксама) і такіх лічбы.

У параўнанні з 1990 годам цана бензіну ўзрасла ў 78 тысяч разоў, паліва — у 85 тысяч. А збожжавыя — у 9 тысяч, цукровыя буркоў — 15 тысяч, мяса — 5.240. Каб набыць тону бензіну, раней дастаткова было прадаць 3.229 кілаграмаў зерня. Сёння ж і пяці тон малавата.

Аб неэквівалентным абмене паміж горадам і вёскай сказана нямаюла. Усё прызнаюць, што гэта несправядлівасць — дазваляць прамысловасці самастойна вызначаць кошт прадукцыі, а сельскагаспадарчую прадаваць па фіксаваных пнах. Рэальныя жа крокі па ліквідацыі такога парадокса не робіцца. Як і па ўдасканаленню падаатковай сістэмы. Прадукты абкладаюцца адным і тым жа падаткам на ўсіх этапах вытворчасці — ад зыходнай сыравіны, перапрацоўкі да рэалізацыі гатовых вырабаў. І кожны — гаспадарка, завод, гандаль — уключае гэты падатак у цану. Таму зусім саудным было пытанне: чаму б не адмяніць гэты падатак?

— Спытайце ў сваіх дэпутатаў, якіх вы выбралі, — адказаў М.Я.Ігнашэў. — Нават на дзіпершыні сесіі не ўключалі ў парадок дзя Закон аб цэнах. Палічылі дугародным. А без прававой базіс цяжка займацца рэгуляваннем працы цэнаўтварэння. Адзіная для нас магчымасць — уздзейнічаць на цэны, якія ўстанаўліваюць прадпрыемствы-манопалісты па выпуску той ці іншай прадукцыі, у тым ліку хлеба, малака і мяса. Ды яшчэ вытворцам даводзім узровень рэнтабельнасці, які ніхто не можа пераўзыхіць. Інакш, дадаткова атрыманы даход забіраецца ў бюджэт разам са штрафам у такім жа размеры.

Згодны з вамі: многія прадпрыемствы неабгрунтавана павышаюць сваю цану. За тры

кватарты мы правяралі 1.200 прадпрыемстваў, і высветлілася, што на 40 працэнтаў з іх завывалі раскошы на цыло і энергію, уключаючы ў кошт гатовага вырабу. Было спатана 330 мільянаў рублёў, а 57 кіраўнікоў са сваёй кніпай захапілі 537 тысяч рублёў штрафу (у новым вылічэнні).

Развясціў і міф аб тым, што на тавары вызначаюцца высокія гандлёвыя надбавкі з мэтай атрымання вялікай зарплат. На хлеб, малако, мяса надбавка складае 10 працэнтаў, а ў цэлым сярэдня — 17,26 працэнта. Складаннісчынны заробак работнікаў жодзініцкіх магазінаў за тры кватарты склаў 45 тысяч рублёў.

Раней дзяржаўныя органы дыктавалі сваю волю прадпрыемствам, рэгламентавалі кожны іх крок. Цяпер вытворцы атрымалі поўную свабоду ў вызначэнні асартыменту, яго кошту. Праўда, найбольш доўга трымаліся фіксаваныя цэны на прадукты, адзіячыя тавары. Зараз адменены. З 11 жніўня, калі адпусцілі цэны на хлеб і малако, яны павялічыліся ў 13-18 разоў. І вось чарговы рост, які выклікаў рапцую пратэст насельніцтва. Прэзідэнт даў ўказанне прывесці іх да ранейшага ўзроўню.

Гэта не азначае, што яны будуць замарожаны на доўгі перыяд. Калі мы хочам увайсці ў рынак, то ў нас павінны дзейнічаць і рыначныя законы. Такое патрабаванне Міжнароднага валютнага фонду. Інакш ніякай дапамогі ад яго не атрымаем.

Трэба таксама мець на ўвазе, што рост цэн не можа быць бясконцы. З-за нізкай працэнтнагажаўнасці людзей прадпрыемствы не змогуць рэалізаваць сваю прадукцыю. Скажам, тых ж жодзініц завозілі хлеб з Мінска, а цяпер з Барысава, паколькі ён таннейшы, чым у мясцовага хлебазавода. Так што давайце падамаем, ці не большы выгада для нас паступова зніжэнне кошт сваіх тавараў.

Пётр СІДАРОВІЧ.

■ АПК і рынак

БАРСАМЯН — ЧАЛАВЕК ЭНЕРГІЧНЫ

“Касмічныя” цэны на тэхніку, абсталяванне “аппудзілі” многіх кліентаў райагпрамзабеспячэння. І ўсё ж адміністрацыя на чале з Т.С.Барсамянам робіць усё магчымае, каб дапамагчы калгасам раёна (і не толькі ім) у забеспячэнні матэрыяльна-тэхнічнымі рэсурсамі. У пік сельгасработ (сяўба, уборка ўраджая, нарыхтоўка фуражу) на базе можна набыць розныя запчасткі для трактароў, сельгасмашын, а таксама гаруча-змазачныя матэрыялы... Дзейнічае абменны пункт, дзе ўзамен старых, зношаных аграгатаў можна атрымаць адрамантаваныя.

Т.С.Барсамян раскажаў, што сёння не так важна “загрузіць” базу тэхнікай, як рэалізаваць яе спажывачам. А гэта няпроста. Скажам, сёння прадлілі толькі восем трактароў Т-150, некалькі касілак, плугоў, іншых сельгасмашын.

Часцей за ўсё з гаспадарак едуць, каб купіць асобныя вузлы, падшыпнікі, сальнікі, валы... Бо заводы-манапалісты не будуць звязвацца з тымі, хто бярэ не аптовую партыю тавараў, а нейкую “дробязь”. Дык вось, база чуйна рэагуе на

“грымасы” рынку. Аўтамашыны з Гарадзёй “шнуруюць” у многія краіны СНД, Расію, Украіну, Кіргізію... Скажам, акумулятары былі дастаўлены з Санкт-Пецярбурга. Запчасткі да сярэдняй тэхнікі — нават з Германіі.

Міжволі здзіўляешся, як кіраўніцтва райагпрамзабеспячэння знаходзіць аптымальны выхад з самага здавалася б, тупіковага становішча. Тут “пранокалі”, што на базе ў чэшскім горадзе Брно ёсць запчасткі для трактароў ДТ-75 (відаць, у свой час з былога СССР сюды было завезена іх больш чым патрэбна). З Чэхі ў Гарадзёю былі дастаўлены дэфіцытныя для нас карэці, гусеніцы, цыліндры... Вядома, не задарма: ўзамен трэба было даць тых тавараў, якія цікавілі чэхав. Па такому ж прынцыпу былі набыты ў Балгарыі каталікі запалвання для аўтамашын розных марак.

Без камерцыі тут не абыйсца. За кошт яе па сутнасці і жыцц калектыву Барсамян — чалавек энергічны,

трымае руку на пульсе часу, нярэдка ідзе на рызык. Але ўсе службы базы працуюць рытмічна. Аўтамагістры парк дае нядрэнную вырочку (асабліва плёна яго калектыву працаваў на ўборцы цукровых буракоў). Акупляюць сябе будучы ўдзел у участку, швейнай майстэрні, дзе шыюць пасцельныя рэчы, жаночыя халаты, дзіцячыя адзенне.

Што плануе адміністрацыя на будучае? Вядома ж, быць надзейным партнёрам земляроба, вырочаць яго чым можна. Заадно тут мяркуюць узяць у арэнду 50-гектарны ўчастак зямлі, пабудова свая свіннаферма. Гэта дасць карысць, бо можна будзе забяспечыць людзей работай, ды і прадукцыя ў сваім магазіне будзе таннейшая.

НА ЗДЫМКАХ: дырэктар базы Т.С.Барсамян і галоўны эканаміст Н.С.Кукарчык аналізуюць вынікі гаспадарчай дзейнасці; інжынер-калілектуючы Сяргей Куневіч.

Выношваюцца і такія планы: наладзіць на базе сервіс па абслугоўванню аўтамашын замежных марак (побач з Гарадзёяй, як вядома, ідзе аўтамагістраль Брэст — Масква). Дык чаму б за валюту не “падыраць” нейкаму бізнесмену ці турысту яго машыну?

Устаноўлены кантакты з алёнай германскай фірмай, якая будзе пастаўляць на базу ў Гарадзёю зручныя высокапрадукцыйныя касілак, абрабаваныя грубым кармоў. Гэтыя аграгаты гаспадаркі могуць браць у арэнду па “боскай” цане. Вядома ж, на аснове ўзаемнай выгады.

Канстанцін ПРЫЁМКА.

Фота Анатоля ФРАНЧУКА.

Нясвіжскі раён.

■ Гандаль

Спачатку думай пра пакупніка.

І толькі потым — пра сваю кішэню?..

Аблюбаваныя і апрабаваныя гандляры — уладальнікі камерцыйных крам (і не толькі) аблегчаны метады работы і нажывы ой як балюча б'юць на нервах гандляроў дзяржаўных. Яшчэ б! Каму спадабаецца, калі ў яго пад носам сусед атрымлівае прыбыткі, без малага шалёныя, і не за кошт нястомнай працы “ад...” і “да...”. Усё куды прасцей: перахапіў — купіў — перапрадаў...

— Прычым займаюцца таварам толькі выгадным, — падкрэсліў у пачатку нашай гутаркі мой суразмоўца — начальнік упраўлення гандлю аблвыканкома В.Ф.Гукала. — І бліжэй да тых, што некаторыя дзяржаўныя прадпрыемствы гандлю спыняюцца ўвесьці аналагічныя спосабы работы і ў сваю практыку. Ад чаго, вядома, у першую чаргу церпіць пакупнік.

Прааналізавалі сітуацыю, аблвыканком прыняў рашэнне, якое прадугледжвае шэраг мер з адной мэтай: уняць на належны ўзровень дысцыпліну і адказнасць работнікаў гандлю. Для кантролю за выкананнем створана аператывная група. Асабліва ўвага скасцэпана на вытворчасці тавараў народнай гаспадаркі. Мы распрацавалі і накіравалі на прадпрыемствы пералік тавараў, якіх у вобласці, як гаворыцца, не адшукаеш і з агнём.

— Што датычыць вытворчых прадпрыемстваў, то часіком здаецца так, што гандаль у нейкай ступені тэрміноў іх дзейнасці. Я маю на ўвазе невокаласавыя разлікі за закупленую ў іх прадукцыю.

— На жаль, часам бывае і такое. Вось таму, параўнаўшы з нашымі працоўнымі калектывамі, мы вырашылі сорах праціўнаў прыбытку, які застаецца ў іх распрадаўшчы, выкарыстоўваючы для папярэжвання ўласных абаротных сродкаў. Іншымі словамі, для закупкі тавараў у вытворчых прадпрыемстваў. Да ведама: летас на гэтыя мэты мы затрачалі ўсяго 30 працэнтаў прыбытку, а яшчэ раней і ўвогуле на тых грошы ніхто не спажываў.

Таму апошняе рашэнне нарадзілася сапраўды балюча: названыя сумы ўпайне маглі б быць выкарыстаны на павелічэнне зарплат, арганізацыю безплатнага харчавання для сваіх работнікаў, набыццё пуцёвак і г.д.

— Дарчы, калі ўжо зайшла размова аб прыбытках... Віктар Фёдаравіч, многія так званыя тавары першай неабходнасці не прыносяць магазінам вылізны “барышоў”. Ці не здарыцца калі-небудзь так, што паліцы будучы трыццаць, скажам, ад дарагіх зазорскіх шклянак, а тавараў хлеба на іх зусім не будзе?

— Вось аб гэтым можна не хвалявацца. У першую чаргу дзякуючы асартыментным пералікам, якія некалі былі, што называецца, святыя скарбы для кожнага магазіна. Хоць гэта і складае пры цэпярэжніх умовах, але мы прынялі рашэнне вярнуцца да забытай практыкі, якая на першыя месяцы стаяць інтарэсы пакупніка, а ўжо потым — гандлёвага прадпрыемства. Асартыментны пералік дакладна ўказвае на тавары, якія павінны быць у продажы ад акрыцы да закрыцця. Больш таго, сёння, выданы ліцэнзію на права акрыцы гандлёвай кропкі, мясцовыя ўлады абавязаны адрозніваць зацвердзіць для яе гаспадароў неабходныя тавары асартымент.

— Карачай кажучы, без хлеба з малаком мы не застанемся. А якія праблемы нахвалі забеспячэння саваінай і агароднінай?

— Ну, хто хацеў, той вітаміны сабе ўжо прыдаў. Вы звярнулі ўвагу, некалькі моднымі сталі ў нас кірмашы ў гарадах і раёнах? І які актыўны ўдзел прымаюць у іх гаспадаркі, наглядаючы на ўсе цяжкасці з гаручым, з транспартам. Вядома, невыпадкова. У выніку выйграў усё: калгасы не трымалі прадукцыю і не атрымлівалі. Гандлю не трэба браць дарагія кредиты для закупкі і захоўвання тавараў. А пакупнікі атрымалі свежыя, дабракасныя сельгаспрадукты, якія ён сам у стане перапрацаваць і захоўваць колькі патрэбна. Шмат агародніны, вырашчанага гаспадаркамі вобласці, закладзена і ў дзяржаўнай “засеці”.

— Віктар Фёдаравіч, ці зможаць мы наведваць магазіны ў зручны для нас, пакупнікоў, час? Некаторыя з іх узялі за моду зачыніць крамы тады, калі большасць працоўных, напрыклад, у дзяржаўнай сферы, толькі выходзіць за дзверы сваіх ар-

ганізацый і устаноў.

— Згодна з апошнім рашэннем аблвыканкома, мясцовыя ўлады маюць права вызначаць рэжым работы прадпрыемстваў гандлю і грамадскага харчавання на сваёй тэрыторыі. Яны і павінны прывесці гэты рэжым у адпаведнасць з інтарэсамі пакупнікоў, вызначыць, калі патрэбна, дзяржаўныя магазіны, якія будуць працаваць, скажам, да 22-х гадзін.

— Хацелася б абмеркаваць пытанні, якія датычаць вонкавага выгляду будынкаў магазінаў, іх інтэр'ераў. Але, відаць, пры сённяшнім беднасці гаварыць аб гэтым было б проста смешна...

— Катэгарычна не згодзен з вамі. Кожнае прадпрыемства, кожны калектыв павінны, што называецца, трымаць марку. Я звычайна гавару замінам так: няхай у вас будзе не паць, а пачы з паловай мільёнаў урон, але не забывайцеся пра эстэтыку. Рамантуеце, афармляеце, фарбуйце... Бо, як вядома, сваякі плаціць двойчы. Трэба ўкладваць сродкі ў будынак, а не чакаць, пакуль ён зусім разваліцца, бо тады і спатрэбіцца ўдвая больш! І ніякіх тлумачэнняў на гэты конт ўпраўленне гандлю не прымае і прымаць не будзе.

— Віктар Фёдаравіч, цяперашняя рэчаіснасць “нарабіла” шмат новых гандлёвых кропак — камерцыйных, прыватных і г.д.

— Так. Літаральна за два апошнія гады ў гарадах і раёнах вобласці з'явіліся 1200 гандлёвых прадпрыемстваў розных форм уласнасці.

— І, наўня, туды прыйшлі новыя людзі, многія з якіх ніколі не працавалі ў гандлі. Яны абыходзіцца без прафесійных ведаў? Хто іх навучыў і счысць за тым, каб нас, пакупнікоў, не атручалі, не абважвалі...

— Што датычыць прыватных магазінаў і магазінчыкаў, дык ўпраўленне гандлю не надзелена правам праводзіць там дакументальныя рэвізіі. А вось пытанні арганізацыі гандлю, утрымання памяшканняў, асартыменту тавараў выканком усклаў непасрэдна на нас. І, скажу вам шчыра, узяць культуру гандлю на прыстойны ўзровень у новых магазінах бывае проста немагчыма з-за прафесійнай неадукаванасці іх гаспадароў.

Аб чым можна гаварыць, калі чалавек, заняты ў гандлі, не ведае нават тэрмінаў захоўвання тавараў? А прыняць тавар па якасці — справа няпростая. Трэба ведаць, дарчы, не толькі тэрміны захоўвання, але і таварнае суседства, тэмпературны рэжым... Ды дзе там! Прыватныя гандляры лічацца з гэтымі правіламі далёка не заўсёды. І не таму, што яны дрэнныя людзі, — проста адпаведных ведаў у іх няма. Мы можам замучыць іх праваркамі і, што называецца, душу вытрэсці. Але што гэта дасць, калі можна так сказаць, у маштабе?..

Выйсца, на мой погляд, у іншым. Мясцовым выканком трэба неадкладна заняцца арганізацыяй сістэмы прафесійнага адукацыі работнікаў гандлю ўсёй форм уласнасці. А дапамагчы ў гэтым могуць спецыялісты Інстытута перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі кадраў, які працуе пад эгідай Міністэрства гандлю. Яго супрацоўнікі, як правіла, багатыя на прафесійныя веды і, галоўнае, не адмовяцца, калі трэба, выехаць на месца.

У рэшце рэшт, цяпер існуе даволі моцны спосаб уздзеяння на прыватных гандляроў. Гэта з іх, хто не жадае лічыцца з правіламі гандлю і яны не мае намеру ўпісвацца ў існуючыя рамкі дысцыпліны, могуць быць пазбаўлены гандлёвы ліцэнзіі. Ва ўсім разе, мясцовыя ўлады надзелены адпаведнымі правамі. Толькі паводзіць яны сябе ў гэтым сэнсе вельмі ўжо сціпла. А шкада...

Гутарыла Інеса ПЕТРУСЕВІЧ

ЦЬМЯНЫЯ ПЕРСПЕКТЫВЫ

З ВЫПУСКАМ ТОРФАБРЫКЕТУ
У АБ'ЯДНАННІ «СЯРГЕЕВІЦКАЕ»

Павяла зімовымі халадамі, і праблема забеспячэння палівам усё больш хвалюе людзей. У Пухавіцкім раёне існуе вытворчае торфабрыкетнае аб'яднанне “Сяргеевіцкае”. Здавалася б, пухавічанам непакоіцца няма падстаў: ужо для сваіх дык паліва знойдзецца.

Аднак пры размове з начальнікам плановага аддзела Я.І.Бурым высветлілася, што настрой у торфабрыкетчыкаў далёка не аптымістычны. Іх прадукцыя рэалізуецца па зніжжаных цэнах. Таму няма ніякіх магчымасцей кампенсаваньня, хадзіць у разумных межах, свае выдаткі.

А тут яшчэ праблема з сыравінай. Амаль дзесяць гадоў застрацілі на тое, каб дабіцца вызвалення зямель пад торфазабывчы. І зараз патрэбны мільярд рублёў, каб падрыхтаваць новыя ўчасткі для здабычы торфу. Грошай у наўнясіці няма, таму даводзіцца выкарыстоўваць ста-

рыя плошчы. На іх практычна ўжо немагчыма атрымаваць высокакасную прадукцыю. Гэта адбываецца і на аб'ёмах. Так, напрыклад, у верасні далі 8,5 тысячы тон торфабрыкету, а ў кастрычніку — толькі каля 5 тысяч.

А патрэбнасць у ім застаецца высокая. Людзі едуць і едуць у “Сяргеевіцкае”. Бяруць не толькі “нарматывы” дзве з паловай тоны па 20 тысяч рублёў за кожную. Гатовы плаціць па 55 тысяч рублёў — быў бы торфабрыкет у наяўнасці.

116 тысяч тон торфу здабылі сёлета ў “Сяргеевіцкім”.

Ці хопіць, каб дацягнуць да новага сезона? Ніхто не ведае. Торфабрыкетчыкі спынілі работу ў красавіку ў “адпачыналі” да ліпеня. На які тэрмін зацігнуць “канікулы” ў новым годзе, цяжка сказаць.

Затое, незапатрабаваным застаецца 170 тысяч тон сельскагаспадарчага торфу. Не па кішэні ён аграрнікам. Менавіта таму сёлета яго ўжо і не дабывалі.

Перспектывы выпуску торфабрыкету вельмі туманныя. Таму жывуць у “Сяргеевіцкім” толькі сённяшнім днём.

Аліна ГРЫШКЕВІЧ.

Салігорскія навіны

І ВАСЕЛЛІ, І РАДЗІНЫ

На дзіва верныя роднай зямлі жыхары вёскі Хорастава Салігорскага раёна. Нават у гэты складаны час большасць з іх не кідаюцца шукаць шчасця ў далёкіх краях, а працуюць у полі, на фермах. І жывуць нядрэнна.

Докажаму — статыстыка. Хораставічы з пачатку года ўжо агулам 25 вяселялі. У вёсцы нарадзіліся 23 дзіцяці. Для многіх населеных пунктаў кожная такая ўрачыстасць — вялікая падзея.

Гэтакі зайздросны асядэласці садзейнічаюць многія фактары. У і першую чаргу — увага, клопат з боку мясцовых улад. Калгас “Партызанскі край” заўсёды дапамагае маладым пабудаванню дома, набыццё для гаспадаркі самае неабходнае. На яго сродкі ўзводзіцца царква. Далёка за межамі вёскі славіцца і хораставіцкі фальклорны ансамбль. Так што і для духоўнага развіцця тут ствараюцца стварыць шырокія магчымасці.

КІНАЭКСПЕРЫМЕНТ

Дзённым сеансам у кінатэатры “Салігорск” наведваюць 4—5 гледачоў. У той жа час вёскаў каля дзясяці, якія не супраць паглядзець фільм, але не маюць грошай.

Адміністрацыя кінатэатра вырашыла ў парадку эксперымента на дзённым сеансе, асабліва калі дэманструюцца прыгодніцкія, фантастычныя фільмы, хлопчыкам і дзяўчынкам, якім яшчэ не споўнілася 14 гадоў, прадаваць білеты ўсёго па сто рублёў. Для параўнання: білет для дарослага ў шэсць разоў даражэйшы. Калі на афішы з’явіцца паветка “спецыялізаваны фільм”, бацькі могуць даваць дзіцяці суму, на якую можна набыць хіба што чацвярцінку хлеба

ба, і выпраўляць яго ў кінатэатр.

Эксперымента прадцягваюцца. Выгада відавочная: кінатэатр без лішніх затрат павялічыў вырочку, дзеці знайшлі разуменне прымяненню вольнаму часу, а грамадства, магчыма, пазбавілася ад дадатковых правапарушэнняў.

Калі эксперымента ўдасца, кіраўніцтва кінатэатра мяркуюць падобную сістэму ўжываць і для дарослых наведвальнікаў. Куды дзесяцца, глядачоў трэба зацікаўляць. Інакш не выжываць на ўмовах рынку.

ПІХАЮЦЬ ДА ВАЛЮТЧЫКА

У Салігорскі аддзел унутраных спраў жанчына прынесла падазроныя пацясенніцы-доларавую купюру. Правярылі. Аказалася, што чыясыці спрытаная рука падмалявала на ёй нуль. І банкнота стала адрознівацца ў дзесяць разоў “цяжэйша”. Па апісанню жанчыны знайшлі таго, хто абмяняў фальшывую. Але “крыміналу” за ім ніякага не ўстаноўлена. Сёння фальшывыя банкноты лёгка могуць трапіць у рукі кожнага з нас. Калі праводзіць валютныя аперацыі на вуліцы.

Чаму ж салігорцы не заўсёды карыстаюцца паслугамі афіцыйных абменных пунктаў? Таму, што мяняюць грошы ў горадзе толькі тры банкі. Валютныя аперацыі, як правіла, праводзіцца да абеду. Ды і то не заўсёды. А калі астаці чаргу, дык можаць пацупіць: няма асобных пунктаў. Многа разоў ад пункта абмену валюты ў магазіне “Юбілейны”, ва ўнівермагу, але пакуль што дзверы іх зачынены.

Вось так непазвартлівыя дзяржаўныя чыноўнікі і піхаюць людзей да валютчыкаў, вымушаюць рызыкаваць іх сваімі грашыма.

Уладзімір БЫЧЭНІЯ.

Статыстыка сведчыць

БЕЛАРУСЬ — РЭСПУБЛІКА ЖАБРАКОЎ

Паводле звестак Дзяржкамстата рэспублікі, самая высокая сярэднямесячная заробатная плата ў верасні бягучага года была ў работнікаў будаўнічых арганізацый — 152,368 рублёў, прычым па гэтым паказчыку будаўнікі прыкметна абганілі ўсе астатнія катэгорыі працоўных. Так, прадстаўнікі прамысловасці рэспублікі, якія ідуць на другім месцы, атрымлівалі 125,834 рублі, а работнікі транспартнай сферы, якія замыкаюць тройку лідэраў, — 124,619.

Самай нізкай аказалася заробатная плата работнікаў сацыяльнага забеспячэння — 61,809 рублёў. Не намога абганілі іх калгаснікі — 64,797 рублёў. Як заўсёды ў аўтсайдэрах апынуліся работнікі мастацтва, культуры, аховы здароўя.

Дарчы, больш як піль мільёнаў чалавек маюць даходы ніжэй за прапярэжны мінімум. Гэта значыць, што больш як палова ўсіх жыхароў рэспублікі жывуць за рысай беднасці.

ДЗЕ ВЫ, БАВОЎНА, ЦУКАР, АЛЕЙ?..

За першыя дзве месяцы года практычна па ўсіх паказчыках скараціўся імпарт у рэспубліку. Найбольш рэзка зменшылася колькасць увезенай бавоўны — усяго 5,900 тон, што складала толькі 24,6 працэнта да аналагічнага перыяду мінулага года. Невысокія паказчыкі і па алею — 13,300 тон, або 26,9 працэнта ад мінулага года. Да 50 тысяч тон скараціліся аб’ёмы увезенага цукру. І калі вытворчасць уласнага алею павялічылася, што хоць некампенсавала недахват імпарту, то аб цукры гэтага сказаць нельга. Узровень яго вытворчасці ў рэспубліцы склаў толькі 85 працэнтаў ад аналагічных паказчыкаў мінулага года.

Толькі электраэнергія мы сталі спажываць больш. Яе імпартавана ў рэспубліку 3,044,6 мільёна кілават, што складала 116,9 працэнта да мінулага года аб’ёму.

ЖЫЛЛЁ — МАЁ

З моманту ўвядзення ў дзеянне Закона “Аб прыватывацыі жыллёвага фонду” ў рэспубліцы прыватывацыя 356,2 тысяч кватэр, што складае 24,5 працэнта ўсяго дзяржаўнага і грамадскага жыллёвага фонду. Азначаны кошт кватэры, якая перайшла кватэранаймальнікам на ўласнасць, склаў 1,054,1 мільёна рублёў. З яго грамадзянін заплаціў 526,2 мільёна рублёў, а жыллёвай квотай пагашаны кошт кватэры ў суме 262,6 мільёна.

Больш за ўсё прыватывацыя жывой плошчы ў Мінску — 81,2 тысяч кватэр, менш за ўсё ў Гродзенскай вобласці — 33,6 тысяч. Аднак у працягу года ўсяго жыллёвага фонду па колькасці прыватывацыя жылля лідэраў менавіта Гродзеншчыны — 30,2 працэнта, а найменшы паказчык у Брэсцкай вобласці — 20,6 працэнта.

ДА САЦСФЕРЫ РУКІ ЯШЧЭ НЕ ДАЙШЛІ

Жылыя дамы агульнай плошчай 1,540 тысяч квадратных метраў здадзены ў рэспубліку на працягу дзесяці месяцаў бягучага года. За гэты перыяд павялічыўся 13,637 новых вучнёўскіх месцаў у сярэдніх школах і 1,835 месцаў у дашкольных установах. Як сведчыць статыстыка, гэтыя паказчыкі, някка кажучы, невысокія. Прынамсі, жылля здадзена на 28 працэнтаў менш, чым у адпаведным перыядзе мінулага года, вучнёўскіх месцаў — на 22 працэнта, месцаў у дашкольных установах — на 64 працэнта.

На працягу студзеня-верасня гэтага года з аб’ектаў сацыяльнай сферы ўведзены ў дзеянне балыніцы на 122 ложка, амбулаторна-клінічныя ўстановы, здольныя прыняць 2,290 чалавек у змену, а таксама адно прафесійна-тэхнічнае вучылішча ў Мінску. А вось новыя клубы і дамы культуры здольныя ўмясціць толькі 500 чалавек.

ШТО НАША ЖЫЦЦЁ?

За восем месяцаў гэтага года ў рэспубліцы па ўласнай волі скончылі самагубствам 2,231 чалавек. У параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года колькасць суіцыдаў узрасла амаль на 8 працэнтаў. Найбольшая колькасць самазабойстваў зафіксавана ў Мінскай і Віцебскай абласцях. Гэтыя ж вобласці лідэруюць і па колькасці забойстваў. Дарчы, па ўласнай волі з’явіліся рахункі з жыццём “жадаючых” намога больш, чым тых, хто пакінуў гэты свет па волі злачынцаў. Так, за аналагічны перыяд бягучага года ў рэспубліцы забіта 699 чалавек.

БЕЛІНФАРМ.

ЯКІЯ ЧАСЫ — ТАКІЯ І НОРАВЫ

Жыццё багатае на розныя сюжэты. На жаль, яны не заўсёды стаюцца з Крымінальным кодэксам. І тады іх героі аказваюцца ў незайздросным становішчы.

УРОК НА КАРЫСЦЬ

Пасажыр з суседняй Літвы А.Ратіс у той дзень знаходзіцца на станцыі Мінск-Пасажырскі, чакаў свайго цягніка. Настрой у яго пасля прыёму адпаведнай дозы спіртнага быў прыўзняты. З-за гэтага ліцьнасць і прытулілася. А, непадалёку швэндаўся беспрацоўны мінчанін, раней судзімы В.Гардзей.

Што тычыцца А.Ратіса, то дай Бог, каб гэты ўрок пайшоў на карысць. І не толькі яму.

ДАГУЛЯЛІСЯ У “ХОВАНКІ”

Прыкра сёння жыхары вёскі Навасады Барысаўскага раёна, загадчыцы магазіна № 35 Ш., у якой супрацоўнікамі праваахоўных органаў выяўлены факт прыхоўвання тавараў ад пакупнікоў на 480 тысяч рублёў. Кошкі на сэрцы скрабучы і ў прадаўца кафетэрыя ад сталавай № 6 станцыі Барысаў

Б., схаваўшы ад рэалізав

"Я СЫДУ СПАКОЙНЫ, КАЛІ БУДУ ВЕДАЦЬ, ШТО ВАМ ДОБРА..."

Гэта была сям'я беларускіх татар. Адамовічы змялі пшаніцу да адукацыі, перадаваў мелі небагата спецыяльнасці. Бацька, Адамовіч Аляксандр Абрамавіч, працаваў старшым бухгалтарам, маці, Марыя Іванаўна, — таваразнаўцай, сын Ібрагім у 1941 годзе скончыў Мінскі політэхнічны інстытут і меўся быць інжынерам-гідратэхнікам, дачка Алена перайшла на другі курс гэтага ж інстытута...

І ўсё паламала вайна. Вуліца Чырвоная, дзе ў доме № 31 жыла сям'я, накрыла першая ж бамбэжка фашысцкіх самалётаў. Як і шмат хто іншы, вырашылі пакінуць Мінск, выбіраць з гэтага пекла. Падалься ў напрамку Лагойска. Але немцы змусілі вярнуцца назад.

Жыць не было асуджана. Пусціў да сябе знаёмы швац Ганцэль. У хуткім

часе гаротны лёс гэтага чалавека зрабіў іх гаспадарамі кватэры /першы Пугачоўскі завулак, д.12, кв. 1/. Кватэры, якая стала адным з асяродкаў падпольнага жыцця мінскіх патрыятаў.

З верасня 1941 г. па сакавік 1942 г. гэты чалавек з сям'яй Адамовічаў працаваў у складзе падпольнай арганізацыі былых вайскоўцаў і цывільных асоб, на строеных патрыятычна, — Ваеннага савета партызанскага руху /ВСПР/. Арганізацыя, якая ставіла мэтай пашырэнне партызанскага руху ў ваколіцах Мінска. У першыя месяцы акупацыі, пакуль немцы яшчэ не разабраліся што да чаго, ваеннаслужачыя, скінутыя форму, магалі яшчэ даволі вольна /шмат знаёмых, родзічаў і г.д./ пачуваць сябе ў горадзе. У першую чаргу яны і стварілі гэтую арганізацыю. Вядома, пры актыўнай дапамозе мясцовых жыхароў. Такіх як сям'я Адамовічаў.

У кватэры па Пугачоўскаму завулку неапаганяна жыў начальнік штаба ВСПР І.Н.Балоў. Неаднойчы тут праводзіліся пасаджэнні штаба, сустрачкі падпольшчыкаў. На кватэры Адамовічаў друкаваліся на машынах /друкавала Алена/ загады па ВСПР, лістоўкі, захоўваліся зброя, медыкаменты, папера. Адамовічы, добра ведаючы горад, працавалі сувязнымі — даводзілі загады штаба ВСПР да іншых груп арганізацыі. Аб тым, што Адамовічы мелі вагу і ўплыў у ВСПР, сведчылі загады штаба № 3 ад 14 кастрычніка 1941 г., якім Адамовіч Аляксандр Абрамавіч /падпольны мянушка «Алевіч»/ і Адамовіч Ібрагім Аляксандравіч /"Боба"/ у ліку іншых 16 актывістаў прызначаліся камандзірамі будучых партызанскіх груп і атрадаў.

Двадцатічатырохгадовы Ібрагім Адамовіч /бацьку было каля 60/ па сутнасці

быў кіраўніком гэтай сямейнай падпольнай групы. Меў вялікі сувязі сярод мінскай моладзі, былых студэнтаў. Змялку добра маляваў і, скарыстоўваючы гэтыя здольнасці, па-май-старску падрабляў пяцікі акупацыйных установаў, падпісы чыноўнікаў, вырабляў неабходныя дакументы. Разам з родзічамі з першых тыдняў фашысцкай навалы дапамагаў разведвальную інфармацыю. Хутка ў яго рукава апынуліся шматлікія сувязі і яўкі, ён вылучыўся ў арганізатары падпольнай справы.

Вось як характарызуе яго А.Ф.Сакалоў, намеснік камандзіра брыгады «Народныя мсціўцы» імя В.Варанянскага: «Я не ведаю, якую пасаду займаў т.Адамовіч у падпольным камітэце г.Мінска, аднак ведаю, што ў яго было скантравана ўся аперацыйная работа. У яго

меўся вялікі выбар аперацыйных карт, быў набор шматлікіх нямецкіх пячаткаў і штампеляў, ён сабраў архіў фашысцкіх газет, якія выпускаліся ў Мінску».

Па злоі іроніі лёсу Ібрагіма скапілі за дзень да таго, як ён павінен быў пайсці ў партызаны, — 25 сакавіка 1942 г. Позна ўвечары фашысты ўварваліся і на кватэру Адамовічаў /аб сям'ю дазналіся па пашпарту Ібрагіма/, усіх арыштавалі. Але доказаў уздзеў у падпольнай барацьбе Аляксандра Абрамавіча, Марыі Іванаўны і Алены ў гестапаўцаў не было. Праз нейкі час выпусцілі. Аднак Ібрагіма правакатары, якія выдадзі арганізацыю, добра ведалі. Як паведамлялі з турмы, падчас апанавання зараднікі сталі ў балахолах з прорэзіямі для вачэй, і калі міма іх праводзілі людзей, паказвалі на падпольшчыкаў. Паказалі і на Ібрагіма.

Ён вынес усе катаванні і нікога не выдаў. Родным, якія да апошняга часу знаходзіліся ў Мінску і не страчвалі надзеі выратаваць яго, у сакавіку 1942 г. здолелі пераправіць 6 кароценькіх лістоў. У іх — шчырмае адуванне непараўна, трыгога за бацькоў, сястры, спроба папярэдзіць аб зарадніку, які мог нашкодзіць яшчэ многім. Аб блізкіх людзях ён непакоіўся да апошняга часу, прасіў сям'ю падамаць аб сваёй бяспецы. «Я сяду спакойны, калі буду ведаць, што вам добра...», — адзін з апошніх яго турэмных радкоў...

Разам з іншымі падпольшчыкамі Ібрагіма Адамовіча павесілі ў Мінску 7 мая 1942 г. Толькі пасля гэтага сям'я пакінула небажальны Мінск і накіравалася на бацькаўшчыну, на Навагрудчыну.

Уладзімір КУЗЬМЕНКА,
кандыдат гістарычных навук.

ВЗОЙДУТ ЛИ СЕМЕНА

По состоянию на 3 ноября в Червонском районе очищено и поступило на проверку в семенную инспекцию 82 процента яровых зерновых и зернобобовых культур к потребности. Из проверенных 2,8 тысячи тонн, что составляет три четверти к потребности, 2,6 тысячи тонн (92 процента) относятся к кондиционным. В том числе 78 процентов отвечают требованиям первого класса посевного стандарта. Так, еще в период уборки в совхозе «Нива» этого района засыпаны в закрома семена яровых зерновых и зернобобовых только первого класса.

Однако в ряде районов очистки и проверка семенных фондов во время уборки и после нее была отложена. И теперь, когда коротко стал световой день, работа в складах только разворачивается. И вот результат. В целом по области под урожай 1995 года пробы семян яровых зерновых и зернобобовых представленные в государственные семенные инспекции только от 54,9 тысячи тонн семян, что составляет 60,3 процента к потребности. Вместе с тем хозяйствами Борисовского, Любанского и Мядельского районов на проверку представлено только от 30 до 44 процентов семенного фонда.

Вызывает тревогу и качество проверенных семян. В целом по области кондиционные семена составляют около 87 процентов к проверенным, а в Вилейском, Минском, Смолевичском и Мядельском районах их всего 60—77 процентов. Несмотря на благоприятные условия созревания и уборки семенных посевов выявляются партии некондиционных семян не только по чистоте, но и по влажности, всхожести.

Так, в хозяйствах Копыльского района хранится 240 тонн (7,2 процента от проверенных) некондиционных семян именно по всхожести. В Стародорожском районе таких семян 12,3 процента. В

хозяйствах Мядельского района имеется 6 процентов некондиционных семян по влажности, часть которых уже утратила всхожесть.

В колхозах и госхозах Вилейского, Минского и Смолевичского районов, соответственно, от 35 до 20 процентов некондиционных семян по чистоте.

Обеспеченность первоклассными материалами на зерно по области составляет всего лишь около 28 процентов к потребности. Многие хозяйства до сих пор не приступили к очистке семенных фондов яровых зерновых и зернобобовых культур.

Ирина УРБАНЧИК,
главный агроном
облгоссеминации.

Информация

о качестве семян яровых зерновых и зернобобовых культур по состоянию на 3 ноября с.г. (в процентах)

Графы: 1 — районы, 2 — проверено к потребности, 3 — из них кондиционных, 4 — в том числе первого класса, 5 — обеспеченность семенами первого класса на зерно.	1	2	3	4	5
Березинский	94	95	6	6	
Борисовский	30	90	26	12	
Вилейский	33	60	21	10	
Воложинский	54	81	22	16	
Дзержинский	54	94	57	32	
Клецкий	31	94	76	35	
Копыльский	54	87	53	34	
Крушинский	52	88	10	7	
Логойский	42	99	34	19	
Любанский	41	89	43	24	
Минский	100	63	18	25	
Молодечненский	30	91	37	14	
Мядельский	36	77	44	21	
Несвижский	66	98	73	50	
Пуховичский	36	89	46	49	
Слуцкий	59	95	54	38	
Смолевичский	53	75	48	38	
Солигорский	40	94	47	24	
Стародорожский	58	80	56	36	
Столбцовский	54	96	50	33	
Удзенский	70	98	64	53	
Червенский	78	92	78	63	
По области:	53	87	42	28	

9 сентября исполнилось четыре года со дня гибели летчика-испытателя Римаса Станкевича. Трагедия произошла во время авиационного праздника в Италии, неподалеку от Венеции. При выполнении «мертвой петли» на истребителе СУ-27 он не сумел выйти из этой классической фигуры и с огромной скоростью врезался в землю. В результате погиб сам летчик и один из добровольцев, помогавших проведении праздника.

Конечно, все можно было списать на счет самого Римаса, совершившего роковую ошибку, что начальники и пытались сделать. Но в данном случае нельзя не принять во внимание класс летчика. Он освоил около 60 летательных аппаратов, был первым пилотом воздушного варианта корабля многоцелевого использования «Буран», прошел подготовку по программе полета в космос...

Накануне праздника он играл в футбол, выполнил три «мертвую петлю», как свидетельствуют очевидцы. И вдруг такая трагическая оплошность на глазах 40-тысячной публики. Только сейчас, на мой взгляд, возможно оценить необъяснимость обвинений в адрес пилота.

Ровно через четыре года, 9 сентября в 10 часов 30 минут с полнокровного аэродрома Раменское в воздух поднялся два самолета: лаборатория ТУ-134А и стратегический бомбардировщик ТУ-22М. В заднюю кабину входило фотографирование объектов потоков, возникающих вокруг модернизированного бомбардировщика. Самолеты направились в район испытательного полигона...

Экипажи еще не знали о трагедии, происшедшей приблизительно около 7 часов назад, на другом конце земного шара, в США. В штате Пенсильвания потерпел катастрофу Боинг-737 со 126 пассажирами и 5 членами экипажа на борту. При полете к Питтсбургу самолет внезапно пошел вниз и на большой скорости спикировал на землю. Все находившиеся на борту погибли. Для американцев то был шок.

А в полнокровном небе самолеты вошли в зону испытаний. И вдруг с земли увидели, что в воздухе произошло их сближе-

Верить — не верить?

РОКОВАЯ ДЕВЯТКА

ние. ТУ-22М, совершая маневр, внезапно протаранил хвостовую часть ТУ-134, отбив у него стабилизатор. Самолет — лаборатория начал неуправляемо падать, несмотря на все попытки экипажа спасти машину. Взор произошел в 20 километрах от Горьковского.

В этот же день могла произойти еще одна трагедия. При заходе на посадку в аэропорту Триштур (Дания) авиалайнер «Макдональд Дуглас МД-82» задел крылом каток для укладки асфальта. По чистой случайности пилотам удалось спасти ситуацию...

Как понять подобную насыщенность авариями различных уголков планеты 8—9 сентября 1994 года?

Происшедшие события синхронизированы практически в пределах суток, а это объективно может означать следующее: в данный период существовал некий источник возмущения, приведший к катастрофам в планетарном масштабе. Подобное возмущение, воздействуя на приборы, могло привести к искаженным показаниям, например, пространственным характеристикам.

Характерна в этом плане катастрофа теплохода «Адмирал Нахимов» ночью 31 августа 1986 года. Сама авария просто поражает своей апотичностью: в условиях удовлетворительной видимости, при наличии радиоконтакта между судами происходит столкновение «Адмирала Нахимова» и сухогруза «Петр Васев». Характерно, что в тот же день в США случилась крупная авиационная катастрофа. Над Лос-Анджелесом в воздухе столкнулись авиалайнер ДС-9 мексиканской авиакомпании «Аэро-Мехико» с двухмоторным частным самолетом. Обломки упали на милье доча, похоронили 72 человека.

Итак, две крупнейшие катастрофы — на воде и в воздухе —

в один день. Каковы могут быть предположительные причины такого немислмого совпадения? Обратимся к мнению ученых по поводу подобных событий во время гибели теплохода «Нахимов». Вот как описывает ситуацию, предшествующую столкновению, капитан сухогруза «Петр Васев» Виктор Ткаченко (по книге Н. Черкашина «Последний рейс «Нахимов»»).

«Я включил САРП — систему автоматической радиолокационной прокладки курса... Поручил Зубкову следить за пеленгами на «Нахимове». А сам наблюдал «Нахимов» в приборе САРП. САРП выдал мне кратчайшее расстояние между судами в две мили (около четырех километров). Затем САРП показал уменьшение расстояния до одной мили...»

Из акта психологической экспертизы Ткаченко зачастую доверял приборам больше, чем ощущениям.

Ткаченко: «Я считал, что поскольку вектор относительного движения проходит по корню, то мы нормально проходимся».

Журналист Ф. Зинько: «На мостике «Васева» капитан Ткаченко неотрывно смотрел в тубус САРПа — системы, которая позволяет проглядывать на экране варианты расхождения судов. Отличная машина, уминая».

Третий поочиник Зубков. «Обычно капитан был суетлив при входе в порт, а здесь — необычайно спокоен».

Журналист Ф. Зинько: «Зубков несколько раз напоминал капитану: пора возвращаться — на курсе появился ярко, словно новогодняя елка, освещенный наважирский лайнер. Но Ткаченко, прирав к тубусу, только отмахивался: «Не паникуйте, штурман, машина показывая красивое расхождение».

...До катастрофы оставался мгновения. Сейчас выясняется, что в результате расследования,

Народные таланты

У ВИШНЯУЦЫ ТАНЦОРЫ—МАЛАЙЦЫ

Атэстацыйная камісія абласнога цэнтра народнай творчасці, якую ўзначальваў заслужаны дзеят мастацтва рэспублікі, га-лоўны балетмайстар Дзяржаўнага хору Беларусі В.В.Варановіч, прысвоіла ганаровае званне «ўзорны» дзіцячаму харэаграфічнаму калектыву «Вішняўка» Вішнявецкага СДК Стаўбцоўскага раёна. Пракаменціраваў гэтую прыемную навіну я папрасіў загадчыка аддзела культуры райвыканкома Анатоля Васільевіча Грэкава.

«Вішняўка» свой першы канцэрт падрыхтавала ў 1982 годзе. З таго часу штогод удзельнічае ў аглядах-конкурсах мастацкай самадзейнасці, у рэальных дзіцячых святах народнай творчасці «Альбукская крынічка». Сёлета была ўдзельнікам абласнога агляда-конкурсу дзіцячай самадзейнасці, тэлегульні «Спартландыя». Сярод харэаграфічных калектываў раёна «Вішняўка» надзейна ўтрымлівае другое месца. Кожны год юныя артысты ў лютым і маі рыхтуюць творчыя справаздачы, з якімі выступаюць перад працаўнікамі мясцовага калгаса, баль-камі, педагогамі і навучнікамі мясцовай школы. За сродкі калгаса імя Мічурна набыты танцавальныя касцюмы. Дарчы, гаспадарка аплывае і стаўку кіраўніка «Вішняўкі» А.Г.Белановіч. Ала Генадзьеўна поўнацю аддае сябе любімай справе і патрабуе гэтага ж ад удзельнікаў танцавальнага калектыву. А іх тут — 52, у тым ліку 12 хлопчыкаў. Цікавая, на мой погляд, і такая дэтал: кіраўнік «Вішняўкі» змагаўся да таго танцавальнага калектыву кожнага чацвёртага вучня мясцовай школы.

А.Г.Белановіч шмат працуе над падборам рэпертуару. Га-лоўная ўвага ўдзяляецца беларускім танцам. Добрым густам, мяккасцю падачы вылучаюцца і эстрадныя танцы — «Файна», «У рытмах лета», «Чар, бамбіна», «Вікторыя», «З парасонамі» і іншы.

Адным словам, Ала Генадзьеўна не любіць прапалых ся-жынак, яна многа шукае, паказвае добрыя прыклады смелай распрацоўкі новых тэм і вобразаў у мастацтве танца.

ЭНЕРГАЗЛАДЗЕІ

Ніякая дагадзіца, што размова ідзе пра электра-энергію.

Паводле даных Салігорскага міжраённага аддзялення энерганагляду, толькі бытавыя абаненты горада і раёна з пачатку года ўкраі больш як 110 тысяч кілават-гадзін электрычнай энергіі. У коду ідзе ўсё: і «ўдасканаленне» лічальнікаў, і схаваныя разеткі... Між тым, украдзенай энергіі хапіла б для патрэб школьных, медыцынскіх устаноў горада на працягу цэлага месяца!

Больш як шэсцьдзесят энергазладзеяў выкрыты. Яны вярнулі дзяржаве каля двух з паловай мільёнаў руб-лёў.

ВВС США «Торнадо».

Сопадзенне дат экстрэмальных падзей у розныя гады хо-та і імее некай мистычэскай на-лет, но на саом деле может быць аб'яснена вполне рацона-нальна. В это время Земля за-нимает идентичные положения на своей орбитальной обите. И если тем существует некое пространственное возмущение физических полей, на планете и будут разыгрываться в глобаль-ном масштабе экстремальные события.

Станквичуся обвинили, что он якобы плохо знал местность, неправильно оценил высоту, так как к тренировкам приступил не-давно, заменив попавшего в авиакатастрофу коллегу. Но ведь накануне все было нор-мальное. Фигуры выполнялись идеально.

Становится достаточно ясно, что, попав в изменяющиеся по-ля, аппаратура выдала искажен-ные показания, в конце концов приведшие к трагедии (вспом-ни «Нахимов»: «Приборы дают прекарное расхождение...»).

Эффекты могут быть усилен-ны, если данный период совпа-дет, например, с увеличением солнечной активности или с особым положением небесных тел.

Сейчас настолько необ-ходимо изучение тех «ухабов», которые встречает Земля на своем космическом пути. По-добные идеи частично заложе-ны в интернациональном астрофе-зическом прогнозе, публикуемом в течение 5 лет группой под ру-ководством заведующего геоде-метрической лабораторией ВМС И. Яничко, в которую входят и автор.

Однако необходимо его ак-тивно внедрять в жизнь. До тех пор, пока это не будет учиты-ваться в реальных ситуациях, нас ждут, полагаю, «беспричин-ные» падения самолетов, будут совершать кажущиеся злечен-ными ошибки опытные пилоты и судорожно хвататься за подлокотники кресел перед ги-белью тысячи пассажиров...

П. ГОЛУБ,
старший преподаватель
Брянского педагогического
института, член комиссии
прогноза чрезвычайных
ситуаций.

Будни армии

На участке железнодорожного полотна, условно взорванного неприятелем, закидыва работа по его восстановлению. Солдаты и офицеры работали быстро и сноровисто, чувствовалась их профессионализм. Через определенное время поврежденное полотно же-лезной дороги было восстановлено.

Так проходили учебно-показательные занятия на учебном полигоне, где были проде-монстрированы технические вооружение железнодорожных войск, их возможности, по-казана боевая выучка солдат и офицеров, умение активно и рационально использовать технику.

НА СНИМКАХ: моменты учебно-показательных занятий.

Фото Владислава БОСЬКО.

РУКА У РУЦЭ

Прахожая ўталадоўца ў вокны прыгожага селянска-га дома. Ён звычайны, не звязаны з гістарычным па-дзем'ем. У гэтым доме жывуць муж і жонка Ярашы.

...Бягучы гады, пакідаючы ў памяці значныя падзеі і дробныя выпадкі, да-баўляючы маршчыны на тва-ры, асядаючы ў сямейным альбоме фотаздымкамі, прагледзіваючы якія, Соф'я Антонаўна і Павел Пятровіч бачылі вяртаюцца ў мінулае.

Сустрэліся яны ў цяжкай пасляваеннай гады, зблізіў-лі: абое былі сіротамі. Соф'я Антонаўна працавала ў паліваходзе, Павел Пят-ровіч — трактарыстам у родным калгасе «Новае жыццё» Нясвіжскага раёна. На дружнюю сям'ю любя-

валіся аднавяскоўцы. Ста-ранняя, працавітая, муж і жонка Ярашы шчыравалі і на калгаснай працы, і ў сваёй гаспадарцы. Сама-стойна лабудавалі дом. Ху-тка ён напоўніўся дзіцячымі галасамі: нарадзіўся сын і дачка.

Паслухмяны, гаспа-дарлівы вырас сын. Баць-коўскай парада — не баяцца любой работы — вельмі спатрэбілася яму. Пасляхова працуючы сельгасаадуімі і пакуль зараз аграномам-хімікам у родным калгасе. Дачка — кандытар, працуе ў Снове.

...З маленства Ярашы любілі працаваць на зямлі. З яе і жывуць. Поле, лес вакол родных Коханавічаў сваімі нагамі скардзілі. Усе лепшыя гады ададлі калгаснай гас-

падарцы. Зараз яны на пенсіі, але ў гарачую пару іх можна бачыць у калгасе на снібе, уборцы.

Рабочы дзень у Ярашаў пачынаецца рана, трэба ўправіцца па гаспадарцы: своечасова падаць карову, накарміць яе і свіней, аве-чак, птушку.

Кажуць, што шчаслівыя сем'і падобныя адна на ад-ну. Але кожная з іх разумее гэта па-свойму. Для Ярашаў шчасце не ва ўласным даб-раводзе. Ісці па жыцці по-бач, падтрымліваючы адно аднаго і ў радасці, і ў горы, захаваў у сэрцы пільноту і ўдзячнасць — вось яно, сап-раўнае шчасце!

Іван БУБЕН.

«ПАДПОЛЬНЫЯ» ПРАДПРЫЕМСТВЫ

Калі лічыць па месцы рэгістрацыі, то ў Мінскім раёне налічваецца больш шасцісот прадпрыемстваў неадаржаўнай формы ўласнасці. Заснавальнікамі некаторых з іх з'яўляюцца жыхары Мінска. Справа ў тым, што рэгістрацыя ствараемых прадпрыемстваў вядзецца не толькі па месцы жыхарства аднаго з заснавальнікаў, але і па месцы размяшчэння офісаў, якія не заўсёды знаход-зяцца там, дзе значацца па дакументах. У

выніку такой неразбяржыкі пасля шматлікіх напамінаў ў прадпрыемстваў неадаржаўнай формы ўласнасці да гэтага часу так і не перарэгістраваліся, хатя павінны былі зрабіць гэта яшчэ ў мінулым годзе. Як ака-злася, яны не займаюцца ніякай вытворчай дзейнасцю.

Анатоль ВАРАНІНСКІ.

